

Företagens utgifter för IT

2013

NV0802

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	2
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	3
0.12	Uppläggnings och genomförande	3
0.13	Internationell rapportering	4
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
1	Översikt	5
1.1	Observationsstorheter	5
1.2	Statistiska målstorheter	6
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata	6
1.4	Dokumentation och metadata	6
2	Uppgiftsinsamling	7
2.1	Ram och ramförfarande	7
2.2	Urvalsförfarande	7
2.3	Mätinstrument	8
2.4	Insamlingsförfarande	10
2.5	Databeredning	11
3	Statistisk bearbetning och redovisning	13
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	13
3.2	Redovisningsförfaranden	14
4	Slutliga observationsregister	15
4.1	Produktionsversioner	15
4.2	Arkiveringsversioner	15
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	15

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsliv

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Näringslivets investeringar

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)

Postadress: Box 24 300, 104 51 Stockholm

Besöksadress: Karlavägen 100, 115 26 Stockholm

Kontaktperson: Jonas Larsson

Telefon: 08- 506 941 73

Telefax: 08 - 6615261

E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)

Postadress: Box 24 300, 104 51 Stockholm

Besöksadress: Karlavägen 100, 115 26 Stockholm

Kontaktperson: Jonas Larsson

Telefon: 08- 506 941 73

Telefax: 08 - 6615261

E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken, förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt SCB:s föreskrifter SCB-FS 2013:7.

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Sekretess gäller för samtliga uppgifter. Uppgifter som behövs för forsknings- eller statistikändamål får dock efter särskild sekretessprövning lämnas ut.

Ingen behandling av personuppgifter förekommer.

0.8 Gallringsföreskrifter

Gallring regleras enligt beslut från Riksarkivet, RA-MS 1998:7 samt RA-MS2006:57.

0.9 EU-reglering

Årets undersökning är inte EU-reglerad.

0.10 Syfte och historik

Statistiken skall belysa utgifter och investeringar i hård och mjukvara inom företagssektorn. Undersökningen beskriver nivåer och även utveckling av företagens utgifter för it över tid. Informationen behövs för att departement, myndigheter, och svenskt näringsliv bättre ska kunna följa och främja it-utvecklingen. Undersökningen är finanserad av SCB:s ordinarie ramanslag.

År 2006 genomfördes undersökningen för första gången, med referensåret 2005. Dessförinnan (årsskiftet 2005/2006) genomfördes en pilotundersökning.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken används av bland annat avdelningen för nationalräkenskaper på SCB som använder uppgifterna vid beräkning av BNP. Uppgifterna kan även användas vid produktivitetsstudier.

0.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen är en årlig urvalsundersökning. Populationen hämtas från SCB:s företagsregister (FDB). Insamlingen genomförs året efter det år som undersökningen avser. Insamlingen för denna upplaga (2013) utfördes således år 2014. Uppgiftslämnarplikt råder. Undersökningen genomförs i huvudsak som en webbenkät, i vilken samtliga företag besvarar samma frågor. Första utskicket innehåller ett missivbrev med inloggningsuppgifter för att kunna besvara enkäten via webben. Därefter skickas två skriftliga påminnelser ut. Den första består enbart av ett missivbrev med inloggningsuppgifter, i den andra medföljer även en pappersenkät. Därefter utförs påminnelsearbete via telefon.

Undersökningen frågar respondenterna hur stora utgifter de under 2013 hade för datautrustning, telekommunikationsutrustning och mjukvara, samt hur mycket av utgifterna som är att kategorisera som investeringar. Vidare får uppgiftslämnarna besvara hur stora utgifter de hade för finansiell-och operationell leasing av data- och/eller telekommunikationsutrustning under 2012. Med finansiell leasing menas leasing där leverantören säljer sina produkter till ett leasingbolag som i sin tur hyr ut dem till slutanvändaren. Operationell leasing omfattar finansiering, administration och förvaltning av utrustningen, vilket kan liknas vid att hyra produkten.

0.13 Internationell rapportering

Rapportering till Eurostat har skett under tidigare undersökningsår. Resultat från aktuell undersökning kommer inte att rapporteras.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Kommande undersökning kommer att utökas med fyra frågor som handlar om reklam och marknadsföring.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

Observationsobjektet är företagsenheten. En företagsenhet är en organisatorisk enhet som producerar varor eller tjänster. Enheten har själv beslutanderätt, särskilt för hur den fördelar sina produktionsresurser. En företagsenhet bedriver en eller flera verksamheter vid en eller flera platser. Dessutom har företagsenheten fullständig bokföring, om inte ska det vara möjligt och meningsfullt, både från ekonomisk och juridisk synpunkt, att sammanställa en fullständig bokföring om så krävs.

Företagsenheter är i de flesta fall desamma som en juridisk enhet, men i vissa fall bedöms flera juridiska enheter ha så integrerad verksamhet att de av SCB bedöms vara en företagsenhet. Med juridisk enhet avses en juridisk eller fysisk person som bedriver eller avser att bedriva något slag av affärsmässig verksamhet.

I undersökningen ingår företag i Sverige med 10 anställda eller fler som är klassade som aktiva (inte i konkurs eller vilande bolag) i SCB:s företagsregister (FDB) inom följande branscher, enligt SNI2007:

B utvinning av mineral,
C tillverkning,
D försörjning av el, gas, värme och kyla,
E vattenförsörjning,
F byggverksamhet,
G handel; reparation av motorfordon och motorcyklar,
H transport och magasinering,
I hotell- och restaurangverksamhet,
J informations- och kommunikationsverksamhet,
K finansiell verksamhet,
L fastighetsverksamhet,
M företagstjänster,
N uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster,
R kultur, nöje och fritid
S annan serviceverksamhet.

Företag med mellan 10 och 249 anställda ingår i ett urval. Samtliga företag med minst 250 anställda ingår i urvalet.

I enkäten får uppgiftslämnaren ange hur stora utgifter och investeringar företaget under 2013 hade för datautrustning, telekommunikationsutrustning och för mjukvara. Dessutom ska företaget uppge om företaget även hade utgifter för operationell eller finansiell leasing av datautrustning eller telekommunikationsutrustning. Utgifterna ska anges i tusental kronor.

De företag som har brutet räkenskapsår lämnar uppgifter avseende sitt räkenskapsår och anger för vilken tid det gäller i enkäten.

För variabelbeskrivning, se avsnitt 2.3 *Mätinstrument*.

1.2 Statistiska målstorheter

Statistiken redovisas efter företagsstorlek och bransch. Indelningen i redovisningsgrupperna med avseende på storleksklass sker efter antal anställda. Det statistiska mått som redovisas är totalsummor (totala utgifter) per bransch och storlek samt investeringar per bransch och storlek. Resultat redovisas för varje enskild variabel. Totala utgifter redovisas för finansiell och operationell leasing. Dessutom redovisas en total summa för samtliga utgifter exklusive leasing.

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
Företagsenheter med 10 anställda eller fler	Branscher enligt SNI Storlek efter antalet anställda	Utgifter (inkl. leasing) Investeringar i datautrustning, mjukvara samt telekommunikationsutrustning. Utgifter och investeringar för operationell respektive finansiell leasing av datautrustning och telekommunikationsutrustning. Utgifter (exkl. leasing)	Totalbelopp, tusentals kr

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Statistik från undersökningen publicerades i form av tabeller på SCB:s hemsida den 16 oktober 2014. Avsikten är att nästa undersökningsomgång skall publiceras den 15 oktober 2015.

Resultatet från undersökningen publicerades den 9 oktober 2013. Publiceringen skedde i statistikdatabasen samt i form av efterfrågade tabeller & diagram och ett pressmeddelande på SCB:s hemsida. Resultaten redovisades även i form av ett eget kapitel i rapporten IT-användning i företag 2013 som publiceras på SCB:s hemsida den 4 december 2014. All insamlad och granskad data samlas i ett slutligt observationsregister.

1.4 Dokumentation och metadata

Undersökningens kvalitet finns dokumenterad i Beskrivning av statistiken (BaS) och mikrodata finns dokumenterad i MetaPlus.

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Urvalsramen utgörs av företagsenheter inom de branscher och storleksklasser som undersökts och som var aktiva i november 2013. Urvalsramen tas fram från SCB:s Företagsdatabas (FDB). Ramen är från november under det aktuella undersökningsåret.

Den nedre gränsen för antal anställda, den så kallade cut-off gränsen, är 10 anställda. Företag med färre än 10 anställda undersöks inte.

Populationen utgörs av företag med verksamhet, enligt SNI 2007, inom;

- B utvinning av mineral,
- C tillverkning,
- D försörjning av el, gas, värme och kyla,
- E vattenförsörjning,
- F byggverksamhet,
- G handel; reparation av motorfordon och motorcyklar,
- H transport och magasinering,
- I hotell- och restaurangverksamhet,
- J informations- och kommunikationsverksamhet,
- K finansiell verksamhet,
- L fastighetsverksamhet,
- M företagstjänster,
- N uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster,
- R kultur, nöje och fritid
- S annan serviceverksamhet.

2.2 Urvalsförfarande

Ramen, som hämtas från SCB:s företagsregister, är indelad i stratum efter bransch och storleksklass. I stratum bestående av företag med 250 anställda eller fler är samtliga företag med i urvalet. I övriga stratum, bestående av företag med 10-249 anställda, har ett stratifierat slumpmässigt urval med optimal Neyman-allokering dragits. Totalt omfattar urvalet 4 350 företag.

För att erhålla positiv urvalssamordning med föregående års undersökning används SAMU-systemet, SAMordnad Urvalsdragning. Syftet med att använda samordnade urval är att erhålla jämförbar statistik, hög precision på estimaten vid jämförelse över tid samt att sprida uppgiftslämnarbördan mellan företag och minska företagens administrationstid för undersökningarna genom att så långt det är möjligt ge enskilda företag samma undersökning flera år i följd. Mekanismen i SAMU medför att ett företag som kommit med i urvalet normalt medverkar i undersökningen under en femårsperiod. Under 2014 genomfördes ett byte av block för undersökningen med syftet att få in samma företag i urvalet som andra undersökningar där jämförelser och analyser är av intresse. För en

fullständig beskrivning av upplägget i SAMU, se rapporten ” SAMU: The system for co-ordination of frame populations and samples from the Business Register at Statistics Sweden”.

För att bestämma hur många företag som dras i varje stratum har Neyman-allokering använts. Neyman allokering är en form av optimal allokering för HT-estimatoren (Horvitz-Thompson-estimatoren, även kallad π -estimatoren). Neyman-allokering syftar till att minimera estimatorvariansen vid en given total urvalsstorlek. Med hjälp av HT-estimatoren skattas totalen med summan av produkten av de observerade värdena för utvalda objekt och objektens designvikter.

2.3 Mätinstrument

Undersökningen är en enkätundersökning och uppgifterna samlas främst in via en webbenkät i SIV, SCB:s system för elektronisk insamling. SCB samlar själva in uppgifter från företag. Som alternativ till webbenkäten finns en pappersenkät. Företagen har i huvudsak lämnat sina svar via webbenkäten.

Uppgiftslämnarna får följande begreppsdefinitioner via enkäten;

Datautrustning inkluderar, *alla typer av datorer och skärmar, datorskärmar, projektorer, skrivare, multifunktionsenheter och andra enheter som kan kopplas till en dator, datalagringsenheter, kassaterminaler och bankomater, andra enheter som behandlar data.*

Telekommunikationsutrustning inkluderar *telefoner (fasta och mobila), telefonväxlar, basstationer och annan utrustning för att sända och ta emot ljud, data och bilder, modem, routrar, omkopplare, hubbar och annan utrustning för kommunikation i fasta och trådlösa nätverk, TV- och professionella videokameror, inbrottslarm, brandlarm och andra typer av larm.*

Mjukvara inkluderar *köpt standardprogramvara, utgifter för licenser, molntjänster, mjukvara speciellt utvecklad för företagets behov av extern leverantör, utvecklingsarbete från kravspecifikation till test och vidareutveckling.*

Finansiell leasing innebär *att de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Det är inköpspriset för leasingobjektet som ska redovisas. Detta finns ofta angivet i leasingavtalet.*

Operationell leasing kan liknas vid en vanlig hyressituation. *Leasingbolaget förvärvar utrustning som sedan hyrs ut till leasetagaren mot avgift. Leasingbolaget står bland annat för service, underhåll och försäkringar.*

Pappersenkäten:

Här lämnade uppgifter är sekretesskyddade enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
Uppgiftsskyddighet föreligger enligt lagen (2001:99) om den offentliga statistiken.
Samråd har skett med Näringslivets Regelnämnd (NNR)

Företagens utgifter för it 2013

DFO/IF

Företagens utgifter för it

Skicka in efterfrågade uppgifter

Logga in på www.scb.se/itutgifter eller skicka in blanketten i bifogat svarskuvert.

Användarnamn:

Lösenord:

- Uppgifterna som lämnas ska endast avse den företagsenhet vars namn och organisationsnummer angivits ovan. För företag som har verksamhet i flera länder ska svaren endast avse den svenska delen av verksamheten.
- Besvara blanketten även om företaget inte haft några utgifter för it. Vänligen lämna inte svarsfälten tomma när företaget inte haft några utgifter eller investeringar utan skriv 0. Alla svar är viktiga för undersökningens kvalitet.
- Nytt för årets blankett är hänvisningarna till BAS-kontoplanen. Observera att det kan röra sig om endast delar av de konton vi hänvisar till. Hänvisningarna till BAS-kontoplanen har som främsta syfte att förenkla uppgiftslämnandet.

Företagets kontaktperson

Namn (TEXTA)	Telefon (även riktnr)	Mobil
E-post		

A Bakgrundsfrågor

1 Redovisningsperiod
Undersökningen gäller kalenderåret 2013 (1 januari – 31 december 2013).
Om ert svar avser annan period p.g.a. brutet räkenskapsår, var vänlig ange detta.

Kalenderåret 2013
 Annan period: År Mån År Mån
 Fr.o.m.   T.o.m.

2 Ingår företaget i en koncern och/eller är företaget franchisetagare?

Ja
 Nej → [Gå till fråga 4](#)

3a Förser företaget andra bolag inom koncernen /franchisekedjan med it-resurser? ¹

Ja
 Nej

3b Köper eller utnyttjar företaget koncern-gemensamma it-resurser av annat bolag inom koncernen/franchisekedjan? ²

Ja
 Nej

¹ Redovisa endast utgifter som företaget har för koncern-gemensam hård- och mjukvara (inklusive molntjänster). Ta inte med utrustning som faktureras vidare till annat bolag inom koncernen.

² Ta inte med avgifter som betalas till en koncern-gemensam it-enhet eller moderbolag för t.ex. gemensamma it-system, service, datadrift m.m.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden
Enheten för investeringar, FoU och IT

Postadress: Box 24300, 104 51 STOCKHOLM

Telefon: 08-506 940 50

E-post: itutgifter@scb.se

+

B Utgifter 2013

Uppgifterna avser företagets utgifter samt investeringar för hård- och mjukvaror.
Beloppen anges exkl. moms och i tusental kronor, t.ex. 120 000 kr skrivs 120 tkr.
Om företaget inte har haft några utgifter: skriv 0.

B1. Utgifter (exkl. leasing) samt investeringar för data- och telekomutrustning och mjukvara

- Ta inte med kostnader för utrustning/programvara som ska säljas vidare direkt i oförändrat skick.
- Ta inte med avskrivningar och förskottsbetalningar eller utgifter för service och driftkostnader av utrustning. Om dessa utgifter inte går att särskilja från utgiften för utrustningen ska de dock ingå.

4 Hur stora utgifter (exkl. leasing) hade företaget under 2013 för...	Kontohänvisningar (BAS 2013) Hela eller delar av.	Tusental kronor
a) ... datautrustning? ③	Utgiftskonton (5410, 5490)	<input type="text"/> tkr
	Tillgångskonton (1210, 1250, 1220)	<input type="text"/> tkr
b) ... telekommunikationsutrustning? ④	Utgiftskonton (5410, 5490)	<input type="text"/> tkr
	Tillgångskonton (1230, 1250)	<input type="text"/> tkr
c) ... mjukvara? ⑤	Utgiftskonton (5420, 6540, 6910)	<input type="text"/> tkr
	Tillgångskonton (1010)	<input type="text"/> tkr

B2. Utgifter för finansiell leasing och hyra/operationell leasing av data- och telekomutrustning och mjukvara

5 Hur stora utgifter hade företaget under 2013 för...	Kontohänvisningar (BAS 2013) Hela eller delar av.	Totala utgifter Tusental kronor
a) ... finansiell leasing av data- och/eller telekommunikationsutrustning? ⑥	Tillgångskonton (1280, 1210, 1220, 1230, 1250)	<input type="text"/> tkr
b) ... hyra/operationell leasing av data-och/eller telekommunikationsutrustning? ⑦	Utgiftskonton (5250, 5220, 5210)	<input type="text"/> tkr

③ Datautrustning inkluderar

- alla typer av datorer och servrar
- datorskärmar, projektorer, scanner, skrivare, multifunktionsenheter och andra enheter som kan kopplas till en dator
- datalagringsenheter
- kassaterminaler och bankomater
- andra enheter som behandlar data

④ Telekommunikationsutrustning inkluderar

- telefoner (fasta och mobila), telefonväxlar, basstationer och annan utrustning för att sända och ta emot ljud, data och bilder
- modem, routrar, omkopplare, hubbar och annan utrustning för kommunikation i fasta och trådlösa nätverk
- TV- och professionella videokameror
- inbrottslarm, brandlarm och andra typer av larm
- Lan och V-tjänster

⑤ Mjukvara inkluderar

- köpt standardprogramvara
  - utgifter för licenser
  - molntjänster
  - mjukvara speciellt utvecklad för företagets behov av extern leverantör. Ta med utvecklingsarbete från kravspecifikation till test och vidareutveckling. Ta inte med drift av systemet eller företagets arbete med att definiera verksamhetsbehov eller utbildning för den personal som ska använda systemet.
- Om mjukvara byggs vid köp eller leasing av hårdvara och det inte går att särskilja utgifterna ber vi er uppskatta respektive andel.*

⑥ Finansiell leasing innebär att de ekonomiska riskerna och fördelarna förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Det är inköpspriset för leasingobjektet som ska redovisas. Detta finns ofta angivet i leasingavtalet.

⑦ Operationell leasing kan liknas vid en vanlig hyressituation. Leasingbolaget förvärvar utrustning som sedan hyrs ut till leasetagaren mot en avgift. Leasingbolaget står bland annat för service, underhåll och försäkringar.

Lämna gärna synpunkter på blanketten eller kommentarer till dina svar!

Hur lång tid tog det att ta fram uppgifterna och besvara blanketten? (Frivillig uppgift)

 minuter

Tack för din medverkan!

Webb-enkätens frågeformuleringar och förklaringstexter är identiska med pappersenkäten. De respondenter som lämnar vissa svarsfält tomma uppmanas ange ett belopp men har ändå möjlighet att lämna fältet tomt.

2.4 Insamlingsförfarande

I början av april skickas ett informationsbrev ut per post adresserat till ekonomiansvariga på företagen alternativt en kontaktperson som angetts vid föregående års insamling. På informationsbrevet finns användarid och lösenord och uppgiftslämnarna uppmanas att svara via en webbenkät, SIV.

Två påminnelseutskick gjordes till de företag som inte inkommit med svar efter sista svarsdatum på ordinarie utskick. Den 7 respektive 20 maj gick påminnelser ut. Den första påminnelsen bestod av enbart ett brev med inloggningsuppgifter till SIV. Därefter gjordes ytterligare ett påminnelseutskick med ett informationsbrev och då bifogas även en pappersenkät. Utöver dessa skriftliga påminnelser genomfördes telefonpåminnelser riktade mot prioriterade företag. Prioriteringen gjordes utifrån storlek på omsättning och hur stor andel av företagen i stratumet som besvarat enkäten. Påminnelserna per post och telefon är de åtgärder som görs för att minska objektsbortfall i undersökningen.

När fält rörande utgifter lämnas tomma görs en manuell kontroll av uppgiften, i en del fall återkontaktas företaget. När svaren kan antas orimliga och en kontroll faller ut görs en manuell bedömning om huruvida företaget ska återkontaktas för att minska det partiella bortfallet.

2.5 Databeredning

Ett antal kontroller för Investeringar, FoU och IT (ES/IFI) har satts upp för undersökningen för att indikera när inkomna värden var ologiska. Återkontakter utfördes då av Enheten för Företagens uppgiftslämnande (DFO/IF), där de största företagen prioriterades.

Kontroller:

- Kontroll om utgifter är större än företagets totala omsättning.
- Kontroll om årets lämnade uppgift om utgifter är betydligt större än föregående år.
- Kontroll om finansiell leasing = operationell leasing.
- Kontroll om företaget ingår i en koncern men inte angett vilken typ.
- Kontroll om företaget inte ingår i en koncern men har angett koncerntyp.
- Kontroll om företaget har lämnat en kommentar.
- Kontroll om ett svarsfält lämnats tomt.

Vid inkonsekventa svar eller bortfall på viktiga frågor har företagen återkontaktats för att ges möjlighet att komplettera de i enkäten angivna svaren. Detta minskar det partiella bortfallet i undersökningen. Det vanligaste fel som kontrollerna påvisar är så kallade tusenfel, att företaget har angett utgifter i kronor istället för tusental kronor. Därav kontrollerades även företag vars utgifter ökat väldigt mycket sedan föregående undersökningsår.

Det främsta problemet för uppgiftslämnarna tycks vara att särskilja utgifterna för it och telekommunikation från andra utgifter i bokföringen. För vissa företag blir det en krävande uppgift då dessa utgifter oftast är grupperade tillsammans med andra. För att underlätta finns definitioner av begreppen tillsammans med flertal exempel på vilka varor som avses med i enkäten. Kontaktar företaget SCB per telefon kan de få ytterligare hjälp med att särskilja vilka utgifter som ska inkluderas samt hur dessa ska klassificeras i enkäten.

Rak uppräknings inom stratum används för att kompensera för objektsbortfallet. Med "rak uppräknings" inom stratum menas att urvalsobjekten vägs med kvoten mellan antalet objekt i populationen och antalet svarande per stratum. De företag som inte ingår i urvalet samt de som ingår i urvalet men inte har svarat antas vid skattningarna kunna representeras av de svarande i samma stratum, utifrån antagandet att företag med liknande storlek och verksamhet liknar varandra. Det innebär att i stratum där det finns objektsbortfall blir den statistiska osäkerheten till följd av att urvalen tillämpas, större än om alla företag hade svarat. Dessutom, och förmodligen mer allvarligt, är att bortfall leder till ett systematiskt fel som svårigen kan bedömas.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Punktskattningar samt 95 %-iga konfidensintervall har tagits fram för Företagens utgifter för it 2013. För samtliga variabler har den skattade totalsumman beräknats.

För varje svarande företag (kallas objekt i fortsättningen) har en vikt beräknats. Syftet med detta är att kunna redovisa resultat för hela populationen och inte bara för de svarande. Vikten kallas därför även för uppräkningsstal.

Vikterna har beräknats utifrån urvalsdesignen samt antaganden om objektsbortfall och täckningsfel. Beräkningen gjordes med hjälp av ett av SCB egenutvecklat SAS-makro (ETOS).

Vikterna i denna undersökning kan beskrivas med formeln:

$$w_k = \frac{N_h}{n_h} * \frac{n_h}{m_h} = \frac{N_h}{m_h}$$

Där	w_k	= vikt/uppräkningsstal för objekt k
	N_h	= antal objekt i urvalsramen h
	n_h	= antal objekt i urvalet h
	m_h	= antal objekt som svarat i stratum h

Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl och därmed att över- och undertäckningen är försumbar. Dessutom antas att bortfallet inte skiljer sig från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna, dvs att inga skevheter uppkommer i skattningarna till följd av bortfallet.

Vikterna/uppräkningsstalen multipliceras med objektens variabelvärden för att erhålla skattningar gällande populationen. Om vikterna inte används så kan resultaten bli missvisande. Vikterna kompenserar för objektsbortfallet men inte för det partiella bortfallet. Vid skattningarna motsvarar partielltbortfall 0 kr. Detta innebär sannolikt att resultaten underskattas, eftersom man kan anta att dessa företag i många fall har haft utgifter för it.

För beräkning av skattningen av totaler används följande formel:

$$\hat{Y} = \sum_r w_k y_k$$

där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k

y_k = variabelvärde för objekt k

$\hat{Y}$ = total

summering sker av de svarande (r).

3.2 Redovisningsförfaranden

Utifrån det slutliga observationsregistret görs skattningar på totalbeloppen av Företagens utgifter för it 2013, som sedan publiceras på SBS:s hemsida samt i rapporter och pressmeddelanden.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Företagens utgifter för it
Registervariant	Företagens utgifter för it
Registerversion	2013

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen hittar du här: <https://www.h2.scb.se/metadata> . Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tabell.

4.2 Arkiveringsversioner

Samma som produktionsversion.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången